

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Györe Norbert ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Galbavy Magdolna ügyvéd által képviselt alperes ellen megbízási díj megfizetése iránt a Pécsi Munkaügyi Bíróságon 2.M.459/2010. szám alatt megindított és a Baranya Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság 1.Mf.21.133/2010/4. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

### **í t é l e t e t :**

A Legfelsőbb Bíróság a Baranya Megyei Bíróság 1.Mf.21.133/2010/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, a Pécsi Munkaügyi Bíróság 2.M.459/2010/5. számú ítéletét abban a részében,

- amelyben az alperest felperes részére megbízási díj címén 207.950 forint és késedelmi kamata megfizetésére kötelezte megváltoztatja és a felperes keresetét elutasítja,
- ezt meghaladó részében nem érinti.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000 (tizenötezer) forint együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási részperköltséget, valamint az államnak felhívásra, az abban megjelölt módon 24.950 (huszonnégyezer-kilencszázötven) forint együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási illetéket.

### **I n d o k o l á s :**

A ... Rendőr-főkapitányság ... Rendőrkapitányság ... Osztály állományában osztályvezető beosztásban szolgálatot teljesítő rendőr alezredes rendfokozatú felperes szolgálati panaszának elutasítását követően benyújtott keresetében elsődlegesen különleges bevetési pótlék, másodlagosan 707.950 forint megbízási díj, késedelmi kamat és költségei megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Kérelmét azzal indokolta, hogy 2001 óta csapaterős tevékenységre felkészítő oktatásban, 2006. szeptembere óta pedig a ... rendőr-főkapitányság közrendvédelmi állományából felállításra került Csapatszolgálati

Században csapaterős rendőri feladatok végrehajtásában vett részt, amelynek ellentételezéseként azonban sem különleges bevetési pótlékban, sem megbízási díjban nem részesült.

Az alperes jogalap hiányában a kereset elutasítását kérte.

A Pécsi Munkaügyi Bíróság a 2.M.459/2010/5. számú ítéletében 207.905 forint megbízási díj és késedelmi kamatai megfizetésére kötelezte az alperest. Egyebekben a keresetet elutasította.

A megállapított tényállás szerint a Magyar Köztársaság Rendőrségének Csapatszolgálati Szabályzata kiadásáról szóló 11/1998.(IV.23.) ORFK utasítás 2. pontja alapján az alperes csapatszolgálati feladatok végrehajtására ... megyében is csapatszolgálati századot hozott létre. A budapesti és a megyei csapatszolgálati századok ideiglenes jelleggel működnek, a századokba beosztott állomány a feladatait a rendőrség szervezeti állománytáblázatában nem rendszeresített alegységekben végezte. A felperes a csapatszolgálat tagjaként 2006. szeptemberétől csapatszolgálati feladatokat ideiglenes jelleggel, külön elrendelés alapján a kinevezése szerinti beosztási feladaton túl a K.-i Rendőrség állományával együtt látta el. Ennek során évenként egy-két alkalommal elméleti, taktikai-alaki, taktikai-gyakorló és lökiképzési továbbképzésen vettek részt. A kiképzés azonos jellegű a K.-i Rendőrség bevetési egységeinek tagjai kiképzésével. A csapaterős századok tagjai akár szolgálati idő alatt, akár szolgálati időn kívül bármikor behívhatók voltak, és a csapaterős alkalmazása során a K.-i Rendőrség bevetési egységeivel azonos védőeszközökkel felszerelve azonos tevékenységet láttak el.

A felperes 2006. szeptemberben és októberben 6-6 nap, 2007. februárban és márciusban 3-3 nap, 2008. márciusban és szeptemberben 3-3 nap, 2009. márciusban és áprilisban 3-3 nap, míg augusztusban és szeptemberben 1-1 nap volt csapaterős szolgálatba volt berendelve. Ezen túlmenően 2006. októberben 2 nap, 2007. októberben 3 nap, 2009. márciusban 2 nap, áprilisban 6 nap, augusztusban pedig 1 nap volt készülségben.

A munkaügyi bíróság a felperes elsődleges kereseti kérelmét a kogens jogszabályi feltételek hiányában nem találta megalapozottnak, míg a felülvizsgálati kérelemmel érintett másodlagos kereseti kérelme tekintetében alkalmazhatónak találta a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) megbízásra vonatkozó szabályait. Ezt a munkaügyi bíróság azzal indokolta, hogy a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007.(XII.23.) IRM rendelet (2), (3) és (4) bekezdése szerint a közrendvédelmi szolgálat és a csapatszolgálat két külön szolgálatellátási forma. A csapatszolgálat körébe tartozó speciális feladatok nem tartoznak a

közrendvédelmi szolgálat keretében végzett rendőri tevékenységhez, ezért - függetlenül attól, hogy a felperes munkaköri leírásában a csapaterős tevékenységben való részvételre vonatkozó kötelezettség is szerepel - a munkaügyi bíróság úgy ítélte meg, hogy a felperesnek a kinevezése szerinti alapmunkakörén túlmenően kellett csapatszolgálati tevékenységet ellátnia.

A munkaügyi bíróság álláspontja szerint annak sem volt jelentősége, hogy a felperes a felmerült túlszolgálatért távolléti díjban részesült, mivel a túlszolgálatért járó díjazás és a Hszt. 50. §-ában szabályozott megbízási díj rendeltetése eltérő.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Baranya Megyei Bíróság az 1.Mf.21.133/2010/4. számú ítéletében a munkaügyi bíróság ítéletét a fellebbezett részében a Pp. 254. § (3) bekezdésében foglaltakra utalással helyes indokai alapján helybenhagyta.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, a munkaügyi bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és a felperes keresetének teljes elutasítását, valamint a költségekben való marasztalását kérte.

Arra hivatkozott, hogy a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvényben (Rtv.) és a Rendőrség Szolgálati Szabályzatában szabályozott feladatok valamennyi rendőrre kiterjednek. A csapaterő alkalmazása esetén a főkapitányság a személyi állományt összevonja és kötelékbe szervezi, egyszemélyi parancsnoki vezetés alá helyezi, és így sajátos taktikai szabályok alkalmazása útján biztosítja a feladat végrehajtását. A felperes a csapaterő alkalmazásával ezért törvényen alapuló kényszerítőeszközt használt, amely kényszerítőeszköz alkalmazásáért külön díjazás nem jár, mint ahogy nem kap külön díjazást a testi kényszer, a bilincs és a lőfegyver használatáért sem. Amennyiben pedig kényszerítő eszközként csapaterő alkalmazása miatt túlszolgálat vagy készenlét elrendelésére került sor, annak ellentételezését a felperes megkapta.

Az Rtv. 1. § és 2. § szerint a rendőrség alapvető feladata, így a rendőré is a közrend és a közbiztonság védelme. A felperes nem végzett az általános feladatkörén kívüli tevékenységet, a többlétszolgálatért pedig két díjazásra nem lehet jogosult. Az alperes azt is hangsúlyozta, hogy a felperes nem hajtott végre kényszerintézkedéses feladatot minden egyes igazolt napon, mert voltak olyan esetek, amikor csak készenlétben várakozott, mely esetekre a „megbízás” semmiképp sem értelmezhető.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem a következők szerint alapos.

Az Rtv. 1. § (1) bekezdése értelmében a Magyar Köztársaság Rendőrségének feladata a közbiztonság és a belső rend védelme. A 11.§ (1) bekezdése szerint pedig a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előljárója utasításainak - az e törvényben foglaltak figyelembevételével - engedelmeskedni, a közbiztonságot és a belső rendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

A csapaterő alkalmazása az Rtv. 58. §-a, a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 3/1995.(III.1.) BM rendelet 67. §-a, illetve a 2008. január 1-től hatályos 62/2007.(XII.23.) IRM rendelet 73. §-a szerint nem az általános rendőri feladattól eltérő szolgálati feladat, hanem annak teljesítése során meghatározott esetben alkalmazható kényszerítő eszköz (ugyanúgy, mint például a testi kényszer, a bilincs, a szolgálati kutya alkalmazása, az útzár, a lőfegyver használat, a tömegoszlatás stb.). Csapaterő alkalmazása esetén a rendőrség a személyi állomány összevonása és kötelékbe szervezése, ennek egyszemélyi parancsnoki vezetés alá helyezése, továbbá sajátos taktikai szabályok alkalmazása útján biztosítja a feladat végrehajtását. Az Rtv. 58. §-ához fűzött miniszteri indokolás szerint „a tömeggel, csoporttal szemben az egyéni fellépés hatástalan, sőt kisebb rendőri erő is tehetetlen lehet, ezért, ha a közbiztonság védelme másként nem biztosítható, a rendőrség csapaterőben lép fel. Bizonyos rendőri feladatok teljesítése csapaterő alkalmazása nélkül nem képzelhető el, így különösen a nagy területen történő helyszínbiztosítás, eltévedt gyermek felkutatása, rendezvénybiztosítás stb. A csapaterőben történő fellépés sajátos vonása, hogy a rendőr nem egyéni elhatározás, hanem parancsnoki utasítás szerint jár el, amely meghatározza az intézkedés típusát és az alkalmazható kényszerítő eszközök körét”. A csapaterő alkalmazásának lényege tehát, hogy a rendőri állomány együttesen lép fel. Ennek sajátos szolgálati formájaként kerültek létrehozásra a csapatszolgálati századok. A csapatszolgálati feladat azoknak a rendőrség hatáskörébe tartozó bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatoknak vagy egyes eljárási cselekményeknek az összefoglaló megnevezése, amelyek a személyi állomány összevonását, kötelékbe szervezését, egyszemélyi parancsnoki vezetés alá helyezését és sajátos eljárások alkalmazását teszi szükségessé (Csapatszolgálati Szabályzat 2. pont).

Az előbbiekre figyelemmel kellett a felperes keresete folytán az eljáró bíróságoknak abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy

a felperes csapatszolgálati század tagjaként teljesített esetenkénti szolgálata megalapozza-e a megbízási díj iránti igényét.

A Legfelsőbb Bíróság az eljáró bíróságok által levont jogkövetkeztetéssel nem értett egyet.

A csapatszolgálati század tagjaként a felperes azt vállalta, hogy amikor szükséges az együttes rendőri erő fellelése, abban a kötelék szervezett tagjaként részt vesz, biztosítva a csapaterő, mint rendőrségi kényszerítő eszköz alkalmazásának lehetőségét. Következésképp a kényszerítő eszköz alkalmazása nem minősül beosztástól eltérő feladatnak. A Rendőrség Szolgálati Szabályzata szerint a rendőr szolgálata jogszerű teljesítésekor köteles intézkedéseinek érvényt szerezni, ennek érdekében előzetes figyelmeztetés után az arányosság elveinek figyelembevételével joga van kényszerítő eszközök alkalmazására (BM rendelet 51. § (1) bekezdés, IRM rendelet 57. § (1) bekezdés). Minthogy e kényszerítő eszköz, sajátos rendőrségi fellelési forma alkalmazásának szükségessége csak eseti jelleggel, alkalmanként és jórészt meghatározott, előre ismert, ezáltal tervezhető rendezvényekhez, tömegjelenléthez kapcsolódóan merült fel, minden alapot nélkülöz a perbeli időszakra vonatkozóan a folyamatos készenléti állapotra, rendelkezésre állásra vonatkozó felperesi érvelés, különös tekintettel arra, hogy a felperes járőrvezetőként teljesített szolgálatot.

Megállapíthatóan tehát a felperes a század állandó, kötelékbe szervezeten szervezhető tagjaként csak esetenként, átlagban havi egy-két nap került berendelésre, illetve igénybevételre. Az a körülmény, hogy az igénybevételekor a szolgálati beosztása teljesítése során nem rendszeresített felszerelést viselt, és a csapaterő alkalmazását illetően éves szinten átlagban 3x8 óra képzésben részesült, pótlékra jogosító feltételként, illetve beosztás szerinti feladatát meghaladó többletszolgálatként nem értékelhető.

A szolgálati viszony a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) 3. § (1) bekezdése értelmében az állam és a hivatásos állomány tagja között létrejött különleges közszolgálati jogviszony. A felperesnek a szolgálatteljesítés során nemcsak a munkaköri leírás szerint, hanem a munkáltató rendelkezése alapján a beosztáshoz tartozó, de a munkaköri leírásban konkrétan nem nevesített feladatokat is végre kellett hajtania (Hszt. 3. § (2) bekezdés, Hszt. 68. § (1) bekezdés a) pont, Hszt. 69. § (1) bekezdés). A felperesnek a munkaköri leírásban foglaltakon túlmenően ezért el kellett látnia azokat a szolgálati feladatokat is, amelyeket a rendőri szervekre kötelezően alkalmazandó

jogszabályok és utasítások meghatároznak.

Előbbiekből következően a perbeli esetben a Hszt. 50. §-a szerinti megbízás szabályai nem álltak fenn, mert a felperest ideiglenesen megüresedett szolgálati beosztás ellátásával, a szolgálati beosztás ellátásában tartósan akadályozott személy helyettesítésével, továbbá a hivatásos állomány tagjának szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával nem bízták meg. A csapaterő alkalmazása nem az eredeti beosztásától függetlenül, annak ellátása mellett, hanem annak részeként, a rendőrség személyi állománya szervezett összevonásának következményeként valósult meg (Mfv.II.10.710/2010/4.).

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, a munkaügyi bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.

A pervesztes felperest kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdésének alkalmazásával együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási részki költség megfizetésére, valamint a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján az együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárás illetékének megfizetésére, a 73/2009.(XII.22.) IRM rendelet 7. § (1) bekezdésére is figyelemmel.

Budapest, 2011. május 25.

*Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke,  
Dr. Földényi Gyuláné s.k. előadó bíró,  
Dr. Stark Marianna s.k. bíró*

A kiadmány hitelélül:

bírósági tisztviselő